

Олександр ЗАВАДКА, к. м. н., доцент

Успіх

Піднімаючи келих іскристого напою з традиційним тостом за Успіх, чи завжди ми уявляємо, що ж може бути реалізоване: подвиг, праця на благо суспільства, продовження життя, генерація суперідей, визначні наукові здобутки чи щось абсолютно протилежне й неприйнятне? Як підкинута монета одночасно перебуває у двох квантових станах, що непередбачувано змінюються залежно від «експериментатора», так у кожного своє розуміння Успіху — залежно від мрій, бажань, можливостей, способів втілення. Відтак і результати оцінюють по-різному.

У традиція аналогічних умовностей трактують й історію України, яку «неможливо читати без брому»: було багато Героїв, але замало предметного Успіху. Розквіт, Катарсис Мазепи й Руїна після поразки створили контрастний ґрунт для українського історичного полотна. Людство досягло б повного розквіту вже багато століть тому, якби керувалося лише позитивними сценаріями. Але все чомусь заплутується, хибність шляху підтверджують кризи і катаклізми, а науково-технічний прогрес лише ускладнює існування семимільярдної популяції. Де ж талановиті системні мислителі, здатні вивести людство з лабіринту? Імператор Август вважав своїм Успіхом те, що отримав Рим у камені й занепаді, а залишив його в мрамурі й розквіті. Марк Аврелій свій цивілізаційний масштаб й значення філософський доробок вважав слабкістю для успішного володаря, тому його опублікували й оцінили лише після смерті.

Напевне, фінал не кожної справи варто оцінювати критеріями Успіху. Зазвичай Успіх — категорія зрілості, хоч геніальний Моцарт надихає багатьох батьків замість всебічного й поступового розвитку дитини якнайшвидше дати їй музичну освіту. Не можна позбавляти задоволень дитинства, юності, бо лише гармонія розвитку й талант закладають фундамент

для майбутніх Успіхів. Непомірні ж бажання без належних основ та реалій створюють соціально небезпечні типи осіб з шаленим бажанням визнання. Кожен вважатиме Успіхом досягнення лише власних цілей, тоді як правильною об'єктивністю є лише позитивна оцінка щиро захопленої аудиторії. Військові звияти однієї сторони передбачають поразку іншої; у спортивний чи інтелектуальний двобій на старті закладене лише одне перше місце. Це — просто Перемога. Справжнім Успіхом можна вважати результат справи, де немає поразки і переможених, а виграють усі, де збережені Правила, продемонстровані гарні манери і як дарунок — народна любов і пам'ять поколінь. Такими могли б бути експедиція на Марс, подолання раку, здобуття еліксиру молодості або ж енергетична незалежність у вигляді штучного холодного сонця. Хоч і тут не уникнути двоякості Успіху людства і поразки мікропопуляції «обраних», що хотіли б вічно підтримувати патологічну залежність від усього, що підлягає монополізації й сприяє прибутку.

Оцінювати Успіх ліпше не за перевагами, які отримав, а з урахуванням складності завдань та ризиків, обмежень, пройденого шляху... Успіх, на відміну від удачі, є результатом вкладеної роботи, вмінь і знань. Хоча не обходиться й без усмішки Фортуни. Ну і, звісно ж, Божого промислу...

Може, річ у символах? Символи удачі — Фортуна і веселка, символ Успіху — крилата богиня Ніка. Символізм допомагає відчути складність, багатофакторність і примхливість великого Успіху, який багатьом доступний лише раз у житті. Багаторазовий Успіх, Харизма, значущість і величність зробленого заслужено перетворюють людину звичайну на Велику. Олександр Великий, Великий Цезар, Карл Великий, Володимир Великий, Великий Князь Ярослав Мудрий, Великий Піст та Пасха... Їх не так уже й багато на всю історію людства.

Можливо, під Ватерлоо Наполео-

нові якраз і забракло Удачі у вигляді підмоги маршала Груші, який даремно очікував сигналу, тоді як імператор сподівався, що його наказ буде порушено. Незворотна мить Слави для Груші була упущена, і веселка засіяла для Веллінгтона (Блюхер привів прусську допомогу першим). Зробивши все правильно, Наполеон програв (тому й не дотягнув до Великого). Історія пішла іншим шляхом, а прекрасна статуя Ніки без голови і рук символізує не лише Лувр, а й французьку історію.

Під час Другої світової війни Головним штабом Британського адміралтейства керував сер Дадлі Паунд, друг Черчілля. Незважаючи на блискучу освіту, він провалював більшість справ, за які брався. Паунд «прославився» потопленням каравану RQ17 й отримав прізвисько «Дадлі не роби цього», його звинуватили в боягузтві й ледарстві, хоча він щиро намагався йти до Успіху. Що ж тоді говорити про зумисні способи досягнення політичного чи фінансового успіху

«Успіх — це вміння від однієї невдачі до іншої рухатися з незмінним ентузіазмом».

Вінстон ЧЕРЧІЛЬ

ЧОС ЗАВЕРШАЄ, ПОРІВНЯЄ КОШТІ А ДОБРАТАЄ — ДОСІТИ ТИМА

шляхом захоплення чи руйнації якоїсь галузі економіки чи навіть коштом державної незалежності? Тут уже не суспільство, а Феміда та Кліо мали б застосовувати свої критерії.

Чомусь так несправедливо утвердилось, що Історію пишуть переважно за діяннями правителів, хоч не завжди їхні Успіхи приводили до благоденства та «світлого майбутнього». Важливішими є цивілізаційні Успіхи без огляду на сан. Ганді, цей «войовничий напівголий факір», за допомогою простих кроків і геніального чуття потрібного випадку досягав Успіхів значно більших, ніж могли б дати сотні політичних хитросплетінь і військових протистоянь.

Часто щасливий поворот долі полягає в тому, що не вдалося здійснити задуманого. Лише одиниці здатні прозріти майбутнє, Удача ж є дороговказом мрій. Кінь, що приходить до фінішу на секунду раніше, коштує на мільйон дорожче; у людей навпаки — одна секунда витримки частіше приносить Успіх і вартує значно більше. Зустрічаймося з цікавими людьми, спілкуймося, частіше піднімаймо фужер за кураж а не за фуррор та фураж, і бажаймо Успіху в сподіванні правильного застосування цього слова.

- Шоварішуй з успішними і навчись слухати, удача часто стукає дуже тихо.
- В самої успішної людини, як і в тебе, в одному дні абсолютно одинакові 24 години.
- Ловись портрет уособлення Успіху перед робогим місцем, цей погляд тобі помагатиме.
- Не переймайся браком коштів, це перевага, яка добре розвиває думку та ділові якості.
- Роби так, щоб твої діти, думаючи за геть та Успіх, згадували про тебе.
- Подивися фільм Рігарда ЯЛЛІЕНБЕРГА 'Ганді'.
- Діяння завжди реальні, наслідки достойних пердбагувані, підкресли важливе і дії.